

MATBAANIN MUCİDİ JOHANN GUTENBERG DEĞİL

Basım İşinin Bulucusu Çinliler ve Türkler

Berlin-Brandenburg Bilimler Akademisince yapılan araştırmalarda Doğu Türkistan'da yaşamış Türk halklarının dilleri ve kültürleri inceleniyor. Turfan yöresinde yapılan kazılar ve elde edilen ip uçları basım işinin, Türkiye'de sanıldığı gibi ilk kez Mainz'li Alman "Johann Gutenberg" tarafından bulunmadığını, buna karşılık M.S. 8. yüzyılda Doğu Türkistan'da bulunduğunu ortaya çıkarıyor.

Bilimler Akademisi'nden Annamarie von Gabain'in incelemeleriyle Berlin'de değerlendirilen Doğu Türkistan baskı kitapları Uygur ve Eski Türk kültürünün örneklerini oluşturuyor ve "Turfan Araştırmaları" olarak anılıyor. 8. yüzyı-

lin ortalarında Kore ve Japonya'daki örnekleriyle benzerlik gösteren Turfan Tahta Baskılar, 100 000'den çok örneği basılmış olan budist sutra resim ve metinleri gösteriyor. Eski Türkçe olan bu eşsiz güzellikteki baskılar Doğu Türkistan'ın Taklamakan Çölü çevresindeki Tarım ırmağı, Aksu-Turfan kentleri yörelerinde bulunuyor. Dinî belgelerin, resmî evrakların, yıllık takvimlerin çoğunlukta olduğu binlerce kitap, tahta oyma harf ve klişelerle basılarak geniş bir alana dağıtılmış bulunuyor. Berlin Brandenburg Bilimler Akademisi ilk baskı örneklerini topluyor ve araştırmaları yoğun olarak sürdürüyor.

Spectrum der Wissenschaft, 92'den çev.:
Tamer ÜRÜM

mesidir. Meselâ, Filchner buz tabakasında, buzun oluşması ve bundan bir parçanın koparak bir buz dağı oluşturabilmesi için en az 50 yıl gerekmektedir. Bu, diğer büyük buz tabakaları için de (Ronne, Ross ve Amery) geçerlidir. Ayrıca bu konularda yapılmış, işe yarar araştırmalar, sadece son 20 yıldır yapılabilmektedir. Fakat genel olarak araştırmacıların ortak fikri, Antarktika buz tabakasının, her yıl yavaş yavaş azalmakta olduğudur.

İklim değişikliklerine daha duyarlı, küçük bölgelerde yapılan araştırmalarda, buzun devamlı olarak azaldığını gösteren bazı kesin işaretler var Meselâ, Antarktika yarımadası üzerindeki Wordie buz tabakası, 20 yıl önce 2000 km² lik bir alan kaplıyordu. Fakat günümüzde, o günkü buz tabakasından sadece dörtte biri geriye kalmıştır. Larsen ve Georgia VI buz tabakalarında da, 1950 yıllarından beri tutulan kayıtlara göre, o zamandan bu yana ortalama, 1,5 derecelik ısı artışına paralel olarak gözle görüldür bir azalma vardır.

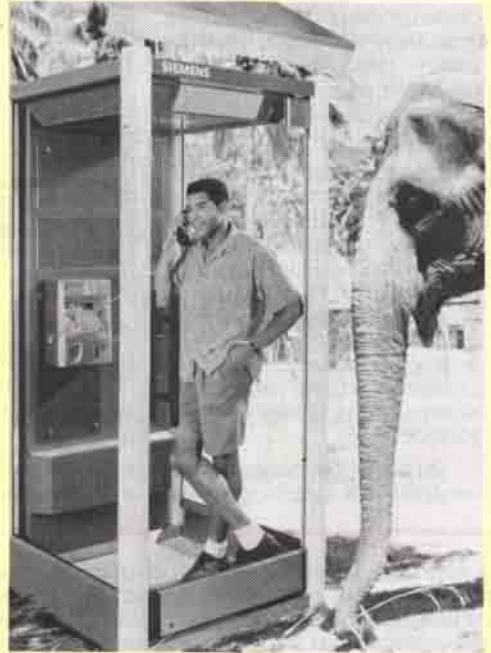
Antarktika'daki buz kaybı ve artışı konusunda tam bir sonuca varabilmek ve buz hacmindeki değişimin kesin sonucunu alabilmek için, sadece birkaç buz tabakasındaki değişiklikleri göz önüne almak yeterli değildir. Birçok diğer bilim dalında olduğu gibi, burada da uzun yılların bilgi birikimine ve kayıtlara ihtiyaç vardır. Bunlar olmadıkça, sadece olayları seyreder ve spekülasyonlar yapar dururuz.

New Scientist, 9 Ocak 1993'ten çev.:
Nurullah OKUMUŞ

**Gerçek, sahip olduğumuz en kıymetli şeydir;
onu boş yere harcamayalım.**

M. Twain

MOBİL TELEFON KULÜBESİ

Siemens, güneş enerjisiyle çalışan mobil telefon kulübelerini Avrupa, Çin ve Avustralya'dan sonra Afrika'ya da yerleştirdi.

Siemens'in bu sistemi, dijital dünya standartlarına sahip tüm mobil iletişim ağlarında geçerli. Bu sayede, telefonla kabloya gerek olmadan konuşulabilmekte. Fotoğrafta sıra beklemekte olan filin jetonu olup olmadığını ise bilmiyoruz.